

Normatiivisuus tekijän ja kohderyhmän kuvailussa

21.3.2023

Sini Neuvonen

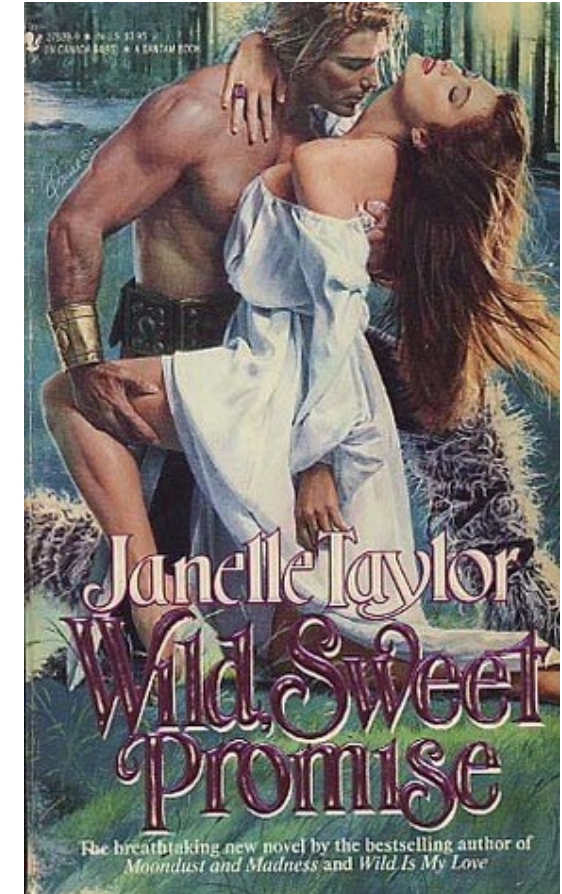
Normaali = tavanomainen, tavallinen, säännönmukainen, säännöllinen, odotuksenmukainen, oikea, hyväksyttävä

[Kielitoimiston sanakirja](#)

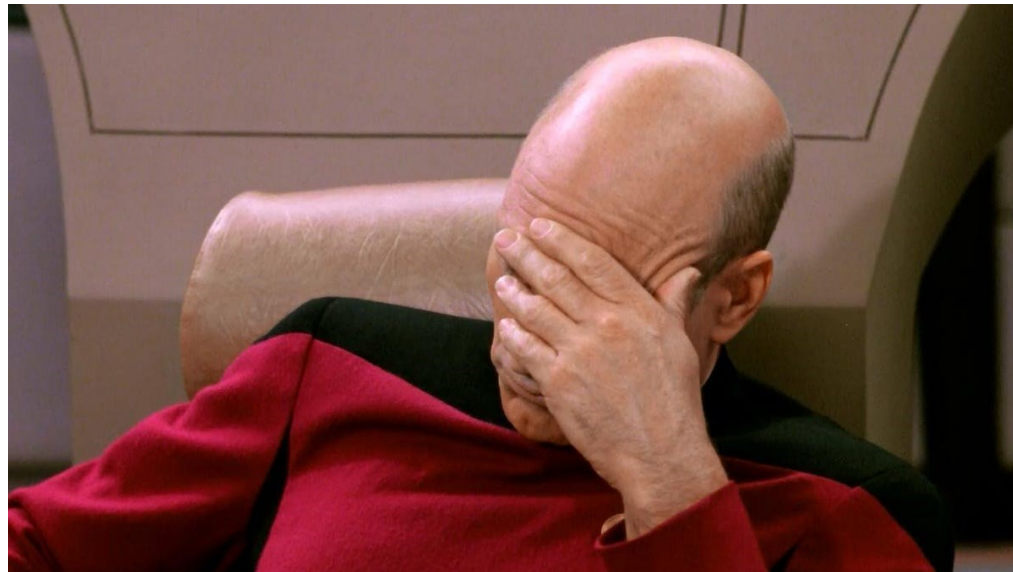
Heteronormatiivisuus = ajattelutapa, jossa heterous nähdään kaikkia muita suuntautumisia toivotumpana, luonnollisempana ja parempana. [Setan sateenkaarisanasto](#)

- Kun teemme kuvailua, teemme samalla valintoja siitä, mitä asioita nostetaan esiin
- Emme yleensä nosta esiin NORMAALIA, vaan siitä poikkeavia asioita
- Esim. romantiikkagenren kirjoissa ei koskaan mainita asiasanoituksessa, jos rakastavaiset ovat mies ja nainen → kun taas saman sukupuolen edustajista tehdään huomautus ”homoseksuaalit” tai ”lesbot”
- Näin viestimme, että kyseessä on jotain NORMAALISTA poikkeavaa
- Muita esimerkkejä ovat uskonto, etnisyys tai ihonväri – jos kirja kertoo valkoisesta suomalaisesta kristitystä, ei sitä yleensä kuvailussa mainita

Dian kuvituskuva: Elaine Duillo

- Pitkään oli käytössä vain ”naiskirjallisuus”
- Haku tyttökirjat antaa Helmetissä yli 2000 osumaa
 - Poikakirjat antaa alle 800
- Heinähattu ja Vilttitossu ovat tyttökirjoja
 - Risto Räppääjä on poikakirja
- Käsikirja supersankareille on – tyttökirja!

Miten löydän MIESKIRJAILIJAT datamassasta?

100	1_ a Yang, Neon	100	1_ a King, Stephen, d 1947-
370	__ e Singapore f Great Britain 2 naf	368	__ c Americans 2 lcdgt
372	__ a Fantasy fiction a Speculative fiction a Short stories a Journalism a Microbiology 2 lcsh	370	__ a Portland (Me.) c United States 2 naf
373	__ a University of East Anglia 2 naf	372	__ a Fiction a Horror tales a Short stories a Motion picture authorship a Television authorship a Motion pictures--Production and direction a Television--Production and direction a Acting 2 lcsh
374	__ a Authors a Journalists a Microbiologists 2 lcsh	372	__ a Novels a Horror fiction a Fantasy fiction a Science fiction 2 lcgft
375	__ a Gender minorities 2 lcdgt	374	__ a Authors a Novelists a Screenwriters a Television writers a Motion picture producers and directors a Television producers and directors a Actors 2 lcsh
377	__ a eng	377	__ a eng

- Mikäli näitä kenttiä halutaan ottaa laajemmin käyttöön, tulisi ilmaisuja käyttää myös "NORMAALEIDEN" tekijöiden ja kohderyhmien kohdalla
- Asiakkailta tulee kyllä kyselyjä vähemmistöidentiteeteistä, jolloin tietysti tekijän ominaisuuksista olisi hyötyä
- Mutta onko olennaista tietää, että teoksen tekijä on muunsukupuolinen tai aseksuaali?
- Uskonnon, etnisyyden, sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen kertominen henkilörekistereissä ovat pahimmillaan mahdollistaneet joukkotuhon, kuten juutalaisille kävi Natsi-Saksan miehittäessä Hollannin
- Miten määritellään "saattanut julkisuuteen"?

Näissä kirjoissa voisin hyväksyä kohderyhmän määrittelyn

Reni Eddo-Lodge

**MIKSI
EN ENÄÄ
PUHU
VALKOISILLE
RASISMISTA**

"VUODEN TÄRKEIN KIRJA, JOS MINULTA KYSYTÄÄN." -NÄYTELLIJÄ EMMA WATSON

GUMMERUS